

«Книга незвичайна – книга віртуальна»

Бібліотечний медіа-урок

Мета: навчити школярів молодших класів інтернет-пошуку, роботі з віртуальними бібліотеками, пошуку книг за автором та назвою.

Обладнання: ноутбуки чи комп’ютери з підключенням до мережі Інтернет, колонки, мультимедійна презентація.

Хід уроку:

Організаційний момент:

Слайд 1.

Бібліотекар. Доброго дня! Сьогодні у нас незвичайний бібліотечний урок для третьокласників. Я не буду розкривати всі таємниці, бо у нас є помічниця, яка все вам і розкаже. Але вона чомусь затримується? Що ж робити? А, ось і вона!

Помічниця: Вибачте, будь ласка, за запізнення. Я скрізь шукала свої окуляри, десь притулила серед книг, так і не знайшла. Але натрапила ось на цю цікаву коробку. Тут ще й щось написано, але я не бачу без окулярів. Прочитайте, будь ласка.

Діти читають: «Чарівні капелюхи»

Бібліотекар : Чарівні капелюхи? А, давайте перевіримо! Та-а-ак, хто сміливець?

Бібліотекар надіває капелюшок Червоної Шапочки на когось з дітей, і він одразу каже слова Ч.Ш. Такі самі дії з капелюхом Буратіно.

Помічниця: Залишився ще один капелюх. Такий гарний! Зараз я сама перевірю, чи насправді він чарівний.

Надягає капелюх Незнайка і стає Незнайком.

Незнайко: Ой! А де це я? І де мої улюблені друзі? Ми ж усі жили у книжках на поличках! А тут і поличок немає, і книги зовсім інші.
(Помічає дітей).

Привіт! Я – Незнайко! А ви хто? Ого! Так це ж школярі! Ви знаєте, я заблукав і не знаю, де знаходжуся. Скажіть, де ми? (Відповідь). Ми все ще в бібліотеці? Дивно, я ж пам'ятаю, що книжку, у якій я жив, взяв хлопчик додому. То чому ж я досі тут? А-а-а! Мабуть, він її забув! Ви не бачили тут книжечку? Таку синеньку, з малюнками... Ні? Ось так я і загубився... Ні книжки, ні друзів...

Б.: Привіт, Незнайко! Що ти тут робиш? И де твої друзі?

Н.: Я заблукав... Мою книгу взяли почитати, а я ось тут залишився...І зовсім не знаю, що мені тепер робити.

Б.: Не хвилюйся даремно. Ми тобі допоможемо! Правда, діти?

Н.: Як допоможете? Я навіть не знаю, де я?

Б.: Не панікуй! Ми в Інтернет-центрі. Невже ти тут раніше не бував?

Н.: Ні, ніколи не бував...

Б.: Тоді, ти багато втратив! Ось тільки не говори, що ти ніколи не бачив комп’ютер!

Н.: Комп'ютер? Це що, новий компот?

Б.: Ну, ти і даєш! Компот! Як можна не знати, що таке комп'ютери? Так ось же вони. А ви, діти, знаєте, що таке комп'ютери? (Діти відповідають)

Ось бачиш, всі знають, а ти не знаєш...

Незнайко ображається.

Н.: І зовсім мені не потрібний цей ваш комп'ютер! Я додому хочу, у свою книжечку, до друзів...

Б.: Ох-хо-хоч! Ну, що допоможемо Незнайці повернутися додому?

Б.: А в якій книжці ти був?

Н.: Я ж вже казав: в такій синенькій, з малюнками...

Б.: В синенькій, з малюнками... Знаєш, скільки таких книг в бібліотеці? А в Інтернет-центрі книжки тільки про комп'ютери, а казок немає. Але я знаю, де їх можна знайти!

Н.: Де? Кажи швидше.

Б.: В Інтернеті!

Н.: А це далеко?

Б.: Та ні! З допомогою комп'ютерів ми можемо зайди в інтернет, а там вже знайдемо все, що потрібно.

Н.: Ой-ой, ото вже хвастун: все-все знайдемо (кривляється).

Б.: Не віриш? Що-що, а віртуальну книгу точно знайдемо.

Н.: Hi-Hi! Те, що ви сказали не потрібно. Я за друзями скучив, навіть Знайку хочу побачити, хоча він часом і нудний.

Повторення вивченого на попередніх уроках

Б.: Ну ось! Він знову нічого не знає! Діти, підкажіть Незнайці, що таке віртуальна книга. (Діти відповідають).

Ось бачиш, Незнайко, всі знають, що таке віртуальна книга - вона не на папері. А з допомогою чого читають електронну книгу? (Діти відповідають: електронних книг, комп'ютерів, ноутбуків, планшетів, телефонів та ін.).

Н.: Нічого собі! То що, книжки бувають не тільки паперові? І звідки вони все це знають?

Б.: Нарешті ти зрозумів! Так, насправді і на комп'ютері також можна читати книги з малюнками і навіть зі звуком. А діти дізнаються про все це від бібліотекарів на спеціальних бібліотечних уроках. Ось на одному з них дітям і розповідали про різні види книг. Я сам чув!

Вивчення нового матеріалу:

Б: А зараз давайте спробуємо знайти казку про тебе. Ти пам'ятаєш назву?

Н.: Назву? Назву?.. Ну, там про мене написано.

Б.: Але цього може бути мало! Щоб знайти книгу в електронній бібліотеці, обов'язково потрібно знати її назву книги та автора.

Н.: Але ж я не пам'ятаю! Що ж, тепер я ніколи не знайду своїх друзів?

Б.: Знову панікуєш?! Якщо ми нічого не знаємо, то нам допоможе дядечко Гугл або його брат Яндекс. Вони все знають!

Н.: О, то вони – ці дядечки такі, як Знайка?

Б.: Так, так. Але до них потрібний особливий підхід – треба подумати, як правильно задати питання. Ось дивись: відкриваємо браузер...

Слайд 2.

Н.: Що-що відкриваємо?

Б.: Браузер – це, можна сказати, такі двері, через які всі люди заходять в Інтернет. Не відволікайся, ми відкриваємо браузер і пишемо в пошуковому рядку "Незнайко книга". (Слайд 3). Це називається пошук за ключовими словами. І ось що нам знайшов дядечко Гугл: Микола Носов "Пригоди Незнайки та його друзів". Твоя книга? (Слайд 4).

Н.: Моя! Моя! Але як мені в неї потрапити? (Слайд 5)

Б.: А для цього ми напишемо: "Пригоди Незнайки та його друзів" читати. (Слайд 6). Бачиш, скільки бібліотек знайшлося. (Слайд 8)

Н.: Яких ще бібліотек? З полочками, як наша? (Слайд 9)

Б.: Ні. В Інтернеті інші бібліотеки. Віртуальні або бібліотеки-онлайн. В них ти можеш знайти багато-багато різних книг. І не тільки почитати їх зможеш, а й скачати собі на комп'ютер, на телефон, чи планшет, щоб можна було пізніше прочитати.

Н.: Ой! Тут так багато книг! Я знову заблудкаю! Я навіть у своїй бібліотеці зміг заблукати.

Б.: Ну що ти! Тут ніхто не заблудає. Будь яку книгу можна знайти за прізвищем автора чи назвою. Ось дивись, тут є спеціальні рядочки, в яких потрібно написати назву. Наприклад: Гаррі Поттер. Натискаємо "пошук" і отримуємо список книг. Все дуже просто! (Слайд 10-11-12).

Н.: То що, ми тут можемо знайти не тільки мою книгу, а й інші?

Б.: Звичайно!

Н.: Ух ти! Тоді, давай знайдемо моїх друзів з інших книг. Уявляєш, як вони здивуються, коли я прийду до них в гості в Інтернеті. Ось фото моїх друзів! (Слайд 13).

(Дістає стопочку «фотографій» казкових героїв)

Б.: Ого! В тебе багато друзів! Удвох нам важко буде впоратися. О! Я придумав, нам діти допоможуть! Допоможете? Тоді швиденько об'єднаємось у команди за кольором стрічок, які ви отримали і підемо шукати друзів Незнайки. На зворотному боці кожної «фотографії» написано, в якому відділі ви зможете зайти в Інтернет і пошукати віртуальну книгу. Не думайте, що це так просто. Адже ви повинні не тільки знайти книгу, але й відповісти на запитання. Якщо ви все зробите правильно, то всі разом зберете кодове слово із літер, які вам будуть давати бібліотекарі за правильні відповіді.

Н.: А яке це слово?

Б.: Оце вже сюрприз! Коли завдання буде виконано, тоді і дізнаємось секретне кодове слово. Я можу вам тільки підказати те, що секретне слово складається з дев'яти літер. Що ж, вперед!

(Рефлексія відбувається під час виконання квесту, коли діти на практиці

(можуть закріпити отриманні знання)

Діти працюють і Інтернеті для пошуку потрібних літер для кодового слова. Виконавши перше завдання, вони отримують букву і наступну «фотографію» казкового героя.

Б.: Молодці! Так швидко впорались із завданнями. (Слайд 14).

Н.: Справді, ви такі молодці! Влаштували для мене зустрічі з моїми друзями! Дуже вам дякую. А який же сюрприз? Вже не терпиться побачити його! Яке ж слово вийшло?

Б.: Давайте перевіримо себе і дізнаємося, яке слово вийшло. (Слайд 15).

1. Р – Цибулино. Знайдіть книгу про цього казкового героя в Інтернеті та назвіть першу літеру в прізвищі автора (Джанні Родарі)
2. А - Пеппі. Знайдіть книгу про цього казкового героя в Інтернеті та назвіть першу літеру в імені автора. (Астрід Ліндгрен)
3. Й - Буратіно. Знайдіть книгу про цього казкового героя в Інтернеті та назвіть останню літеру в прізвищі автора. (Олексій Толстой)
4. Д – Дюймовочка. Знайдіть книгу про цього казкового героя в Інтернеті та назвіть третю літеру в прізвищі автора (Ганс Християн Андерсен)
5. У - Кіт Матроскін. Знайдіть книгу про цього казкового героя в Інтернеті та назвіть першу літеру в прізвищі автора (Едуард Успенський).
6. Г – Рапунцель. Знайдіть книгу про цього казкового героя в Інтернеті та назвіть першу літеру в прізвищі автора (Брати Грімм).
7. О – Мойдодир. Знайдіть книгу про цього казкового героя в Інтернеті та назвіть другу літеру в імені автора. (Корній Чуковський).
8. Н - Вінні-Пух. Знайдіть книгу про цього казкового героя в Інтернеті та назвіть останню літеру в прізвищі автора. (Алан Мілн)
9. И – Чебурашка. Знайдіть книгу про цього казкового героя в Інтернеті та назвіть дев'яту літеру в прізвищі автора. (Едуард Успенський).

(Діти шукаються в шеренгу, тримаючи великі літери)

Б.: Ось воно – кодове слово!

Н.: Рай-ду-го-ни... Гм... ну і що це таке? Ніколи не чув.

Б.: А ви, діти, знаєте, хто такі райдугони?

(Діти відповідають)

Б.: Це ж райдужні дракони – персонажі казки українського письменника Антона Сіяники «Райдугони та маленький Сонько». Цю казку не тільки гарно намалювали, але й зробили анімацію малюнків.

Н.: Що-що зробили з малюнками?

Б.: Анімацію. Зробили так, щоб малюнки рухалися. І тепер ця казка стала одним із кращих додатків до планшетів IPad.

Н.: Хочу-хочу подивитися швидше!

Б.: Діти, а ви хочете? Виконуємо ваше бажання. Це і є наш сюрприз.

Подивимося просто зараз, як з анімованої казки виходить мультфільм.

(Слайд 16)

(Відео «Казка з татом»)

Контроль засвоєння нових знань:

(Слайд 17).

Б.: Ну, як враження? Сподобались Райдугони?

Н.: Мені ду-у-у-же сподобались! Сьогодні чудовий день! І друзів моїх знайшли, і книг так багато подивилися, і навіть мультик.

Б.: Якщо тобі сподобалася ця історія, ти можеш почитати книжку! Проглянь лише, яка вона кольорова! Як бачиш, звична паперова книжка нічим не поступається електронним. Тепер ти, Незнайко, знаєш, які різні книги бувають.

Н.: Так! Я тепер знаю, що в комп’ютерах є двері в Інтернет, а тільки забув, як ви їх називали.

Б.: Думаю, що діти зможуть тобі підказати.

(Відповіді дітей)

Н.: Знаю, щоб щось знайти в Інтернеті потрібно звертатися до дядечка...(чухає потилицю) до дядечка...

Б.: Хто може допомогти Незнайку? Які пошукові системи ви знаєте?

(Відповіді дітей)

Б.: Незнайко, надіюсь, ти запам’ятаєш бібліотеки, окрім цієї, де ти живеш.

Н.: Звичайно, запам’ятаєш! Ті, що в комп’ютері!

Б.: А як називають такі бібліотеки?

Н.: (тихенько до дітей) Підкажіть мені, будь ласка.

(Відповіді дітей)

Н.: Все вірно. Саме це я й хотів сказати.

Б.: Ну, добре-добре, віримо. Тоді ще одне питання: окрім паперових книг, які ще бувають?

Н.: Знаю-знаю, ті що ми сьогодні шукали! А називають їх книги вір...

вір...(діти підказують) А! Віртуальні!

Б.: А як ще називають книги, які можна прочитати з комп’ютера, чи з планшета, чи з телефону?

(Відповіді дітей)

Н.: Які молодці! Все знають! Я просто знімаю перед вами капелюха.

Незнайко знімає капелюха і знову стає ведучою.

Помічниця : Ну, це ж треба, на одну мить одягla цього капелюха, а таке насилося?!

Начебто я була Незнайком. Що? Це все правда? І про віртуальні бібліотеки, і електронні книги, і Райдугони? Все це було? Так це ж і була тема нашого сьогоднішнього уроку

«Книга незвичайна – книга віртуальна». Що ж, мені залишається тільки сказати: дякую вам, до побачення і до нових зустрічей!

Домашнє завдання

Бібліотекар . Ось бачите, Незнайко так багато всього дізнався, але дещо зробити забув. До того ж, він такий неуважний, що геть забув, як правильно шукати книжки в Інтернеті. Та він залишив листівки з проханням про допомогу. Тому домашнє завдання для вас – разом з батьками допомогти Незнайку з пошуком книжок.